

Recensie: Anima Ardens ★★★1/2***

cie Thor Brussel
woensdag 27 februari 2019

foto © Hichem Dahes

Recensie:

Anima Ardens, de choreografie van Thierry Smits die in mei 2017 in première ging, staat dezer dagen geprogrammeerd bij cie Thor in Elsene. Hoe we deze productie ontdekten? Dat is een mooi voorbeeld van hoe collega-journalisten info met elkaar uitwisselen en elkaar tips geven. Op Sziget Festival 2018 spraken we namelijk François Delétraz van Le Figaro die ronduit lyrisch was over deze voorstelling die hij het jaar ervoor op Sziget Festival, een van de mooiste en boeiendste Europese zomerfestivals, zag. In Anima Ardens, dat even veel wil zeggen als 'brandende ziel' zien we 11 dansers als een geheime genootschap, een vluchtige stam een choreografie neerzetten die iets tribal, iets ritueels uitademt terwijl hun naakte lichamen niets macho's uitstralen. Integendeel, een zekere fragiliteit overheerst.

De elf die uit België, Duitsland, Polen, Italië, Portugal, Brazilië, Frankrijk en Groot-Brittannië komen, zien we achteraan het speelveld met elk een wit doek over het hoofd dat lang genoeg is om ook hun schaamstreek te bedekken. Lange a-klanken horen we in het geluidslandschap dat Francisco López laat horen waarbij hij beroep deed op natuurlijke geluiden. Die a-klanken gaan geleidelijk aan over in een o. Terwijl het geluid van die eerste klinker in een golvende beweging overgaat in de ander, zien we de mannen beetje bij beetje, ietwat schuchter, maar gracieus in beweging komen, de golvende lijn ondersteunend. Overhellen doen ze en bukken, terwijl ze van rechts naar links een kromme tekenen met hun bovenlichaam. Terug rechtgekomen, blijven ze met beide boeten weliswaar de ganse tijd stil staan, maar met hun bovenlichaam trekken ze een rechte lijn naar de beginpositie van dat bovenlichaam, waarop deze beweging, golvend laag, strak hoog, zich herhaalt. Tussen mens en machine zou je Anima Ardens dan ook kunnen beschrijven, want ook later zullen de 11 bijvoorbeeld een band, een ketting vormen waarin ze elkaar vasthouden met de armen en in beweging houden terwijl ze wel stilstaan op hun voeten. Niet veel later klimmen ze ook over elkaar, construeren zo een menselijke toren of een parcours waarover de buitenste danser zich over mag wagen.

Anima Ardens heeft net als een machine wat aanlooptijd nodig om echt op dreef te komen. Lees: de expositie, de scène met de lakens over de mannen, duurt ons iets te lang. Maar van zodra die verdwijnen, zien we de elf elk hun wat dierlijke bewegingen uitvoeren, op handen en voeten, rug tegen rug terwijl de onderste voortbeweegt, niet zelden zien we hen zeer impulsief voortbewegen, ogenschijnlijk ongecontroleerd en wild ook.

De choreografie, waarbij Smits zich naast documenten en video's voornamelijk liet inspireren op het boek 'La musique et la transe' van Gilbert Rouget, gaat verder dan alleen maar bewegen, ook de blikken " van minstens twee mannen " zijn indrukwekkend, vooral het ogenspel dan dat refereert naar de extase. Het rituele komt er opnieuw bij wanneer tien mannen elk een wit doek rond de arm doen terwijl 1 man centraal blijft staan zonder doeken. Een andere erg knappe scène is die wanneer de elf in een cirkel op hun buik liggen en het bovenlichaam tegelijkertijd van de grond doen, om vervolgens opnieuw te gaan liggen, en dat beeld herhalen waarin je een wave kan zien. Die cirkelbeweging zien we overigens ook wanneer een man in het midden rond zijn as draait, of de 11 in de ruimte zelf ook schijnbaar vrij en los van elkaar ronddraaien maar toch erin slagen elkaar niet te raken.

Gaandeweg wordt de intensiteit opgedreven in Anima Ardens, dat ontstaan is uit

improvisatie, en gaat zowel de muzikale begeleiding als de dans crescendo wanneer de mannen met blote handen op hun borstkast hard kloppen (beeld van boetedoening kan je daar eventueel in zien) en hun borstkasten erg rood kleuren, sommige zelfs met een wolkje bloed. Kortom: het gezelschap laat gaandeweg het aardse los, en zoekt in een verwijzing naar de primitieve rite het transcendente op via het sjamanistische en possessieve in trance komen wat op zich een zekere theatraliteit in zich heeft.

< Bert Hertogs >

Credits:

Choreografie: Thierry Smits

Dansers: Linton Aberle, Ruben Brown, Davide Guarino, Michal Adam Goral, Gustavo Monteiro, Oskari Nyssölä, Emeric Rabot, Nelson Reguera Perez, Eduard Turull, Duarte Valadares, Paolo Yao

Choreografisch assistent: David Zagari

Sound landscape: Francisco López

Voice creatie: Jean Fürst

Lichtontwerp en technische coördinatie: Bruno Gilbert

Geluidstechnicus: Jean-François Lejeune

Productie: Compagnie Thor

In samenwerking met: Le Théâtre Varia

In coproductie met: Châteaueuvallon - Scène Nationale

Met de steun van het Ministerie van de Fédération Wallonie-Bruxelles " Direction Générale de la Culture - Service de la Danse en Wallonie-Bruxelles International

En met de hulp van Théâtre de Liège

Duur: 70 min